

VERSLAS PLUNGĖS RAJONO KAIMO VIETOVĖSE VIZIJOS, POREIKIAI IR PROBLEMOS

(Kaimo reikalų komiteto 2023 m. darbo plano spalio mėn. planinis klausimas)

**Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus vedėja
Žaneta Vaitkuvienė**

DEMOGRAFINĖ PADĖTIS KAIMO VIETOVĖSE

2,87%

kai,

0,26 %

2022 m.

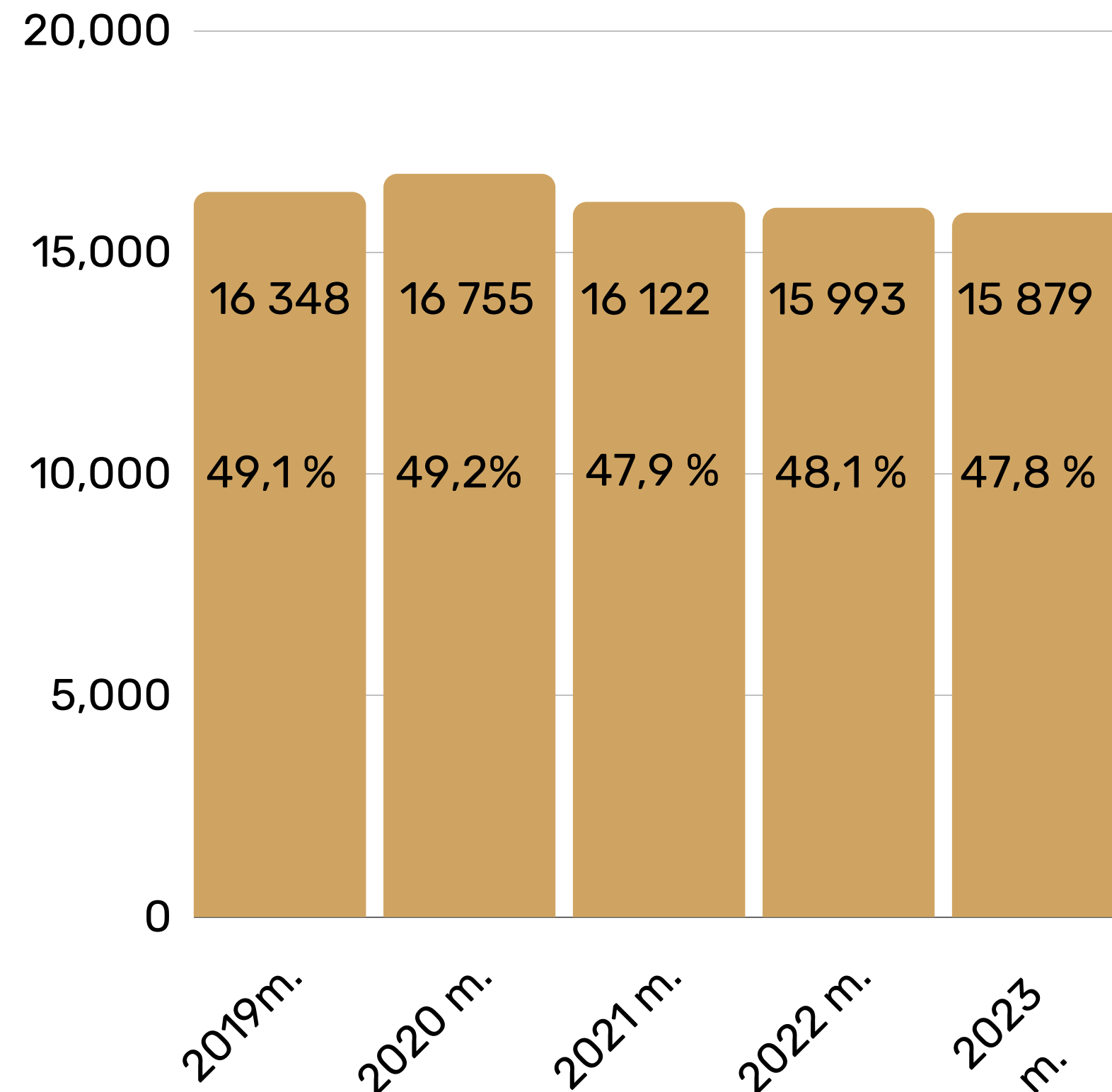
2021 m.

Gyventojų sumažėjimas kaime nuo 2019 m.

Gyventojų sumažėjimas visame Plungės rajone kartu su Plungės miestu nuo 2019 m.

Kaime gyveno 18,1 % jaunimo iki 18 m. 65,3 % darbingo amžiaus ir 16,6 % pensinio amžiaus gyventojai.

Surašymo duomenimis kaime 42,9 % gyventojų gauna darbo užmokestį, 19,9 % - pensiją ar kapitalo pajamas, 6,9 % - studento ar moksleivio stipendijas, o savarankiškai dirba tik 4 % gyventojų, kai tuo tarpu 8 % gyvena iš bedarbio pašalpos, o 7,6 % gyvena iš kitų išmokų.

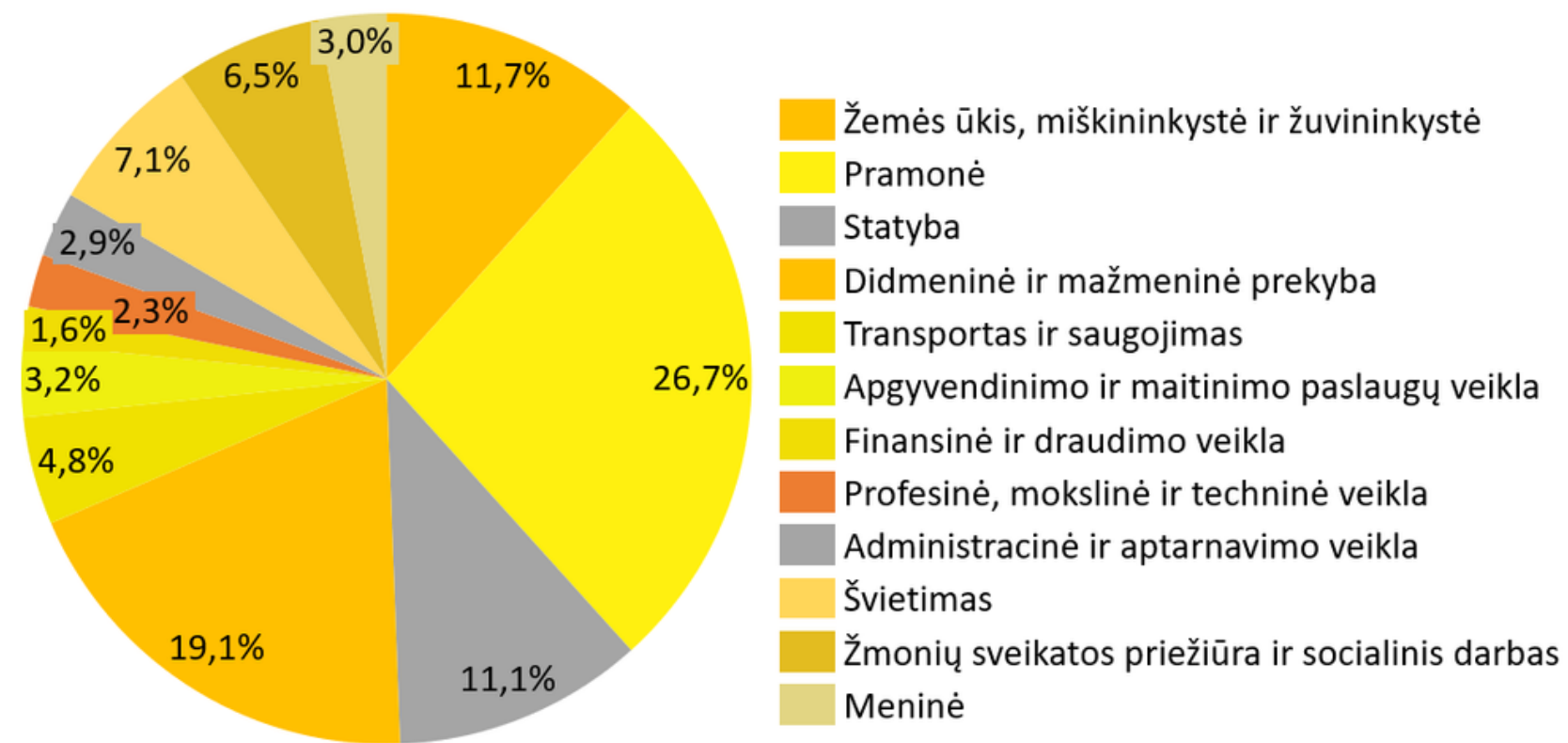
1 pav. Gyventojų skaičius kaimo vietovėse tūkst. ir dalis Plungės rajono savivaldybėje proc.

EKONOMINĖ SITUACIJA KAIMO VIETOVĖSE

2021 m. 26,7 % kaimo gyventojų dirbo pramonėje;
19,1 % – prekyboje;
11,7 % – žemės ūkio, miškininkystės ir žuvininkystės sektoriuje;
11,71% – statybų sektoriuje;

8,6 % Nedarbo lygis 2023 m., kai tuo tarpu Lietuvoje nedarbo lygis siekia 8,7 %.

2022 m. Plungės rajono savivaldybėje veikė:
41 kaimo turizmo sodyba,
4 viešbučiai,
1 svečių namai,
6 stovyklavietės,
4 poilsio namai.

2 pav. Plungės kaimiškiosios teritorijos darbuotojų pasiskirstymas pagal sektorius

2022 m. Daugiausiai (1 372) yra mažų ūkių (iki 5 ha.), o didelių ūkių (daugiau nei 101 ha.) 82. Daugiausiai ūkininkauja vyresnio amžiaus ūkininkai (virš 55 m.) – 1 754, o jaunų ūkininkų (iki 40 m.) 285. Tai parodo, jog Plungės rajono kaimiškojoje teritorijoje nėra daug prekybinių didelių ūkių. Daugiausiai ūkių yra mišrūs (t. y. užsiima ir augalininkyste, ir gyvulininkyste) – 1 903. Augalininkyste arba gyvulininkyste užsiima 862 ūkiai, o ekologinių ūkių yra tik 41. *(Pagal Plungės rajono savivaldybės seniūnijų pateiktus duomenis).*

VEIKSNIAI* DARANTYS ĮTAKĄ VERSLUMUI KAIME

STIPRYBĖS

Didžiausia Plungės rajono vertybė – Žemaitijos nacionalinis parkas .

Vienas miškingiausių Lietuvos regionų (35,4 proc. teritorijos yra miškai) .

Plungės rajonas yra puiki sustojimo vieta turistams vykstantiems į Lietuvos pajūrį .

Plungės identitetą ypač atspindi nematerialus kultūros paveldas.

Didelė dalis darbingo amžiaus gyventojų.

Plungės rajone yra daugybė kilnojamų ir nekilnojamų kultūros vertybių .

Daug veiklių NVO (kaimo bendruomenių ir kitų organizacijų).

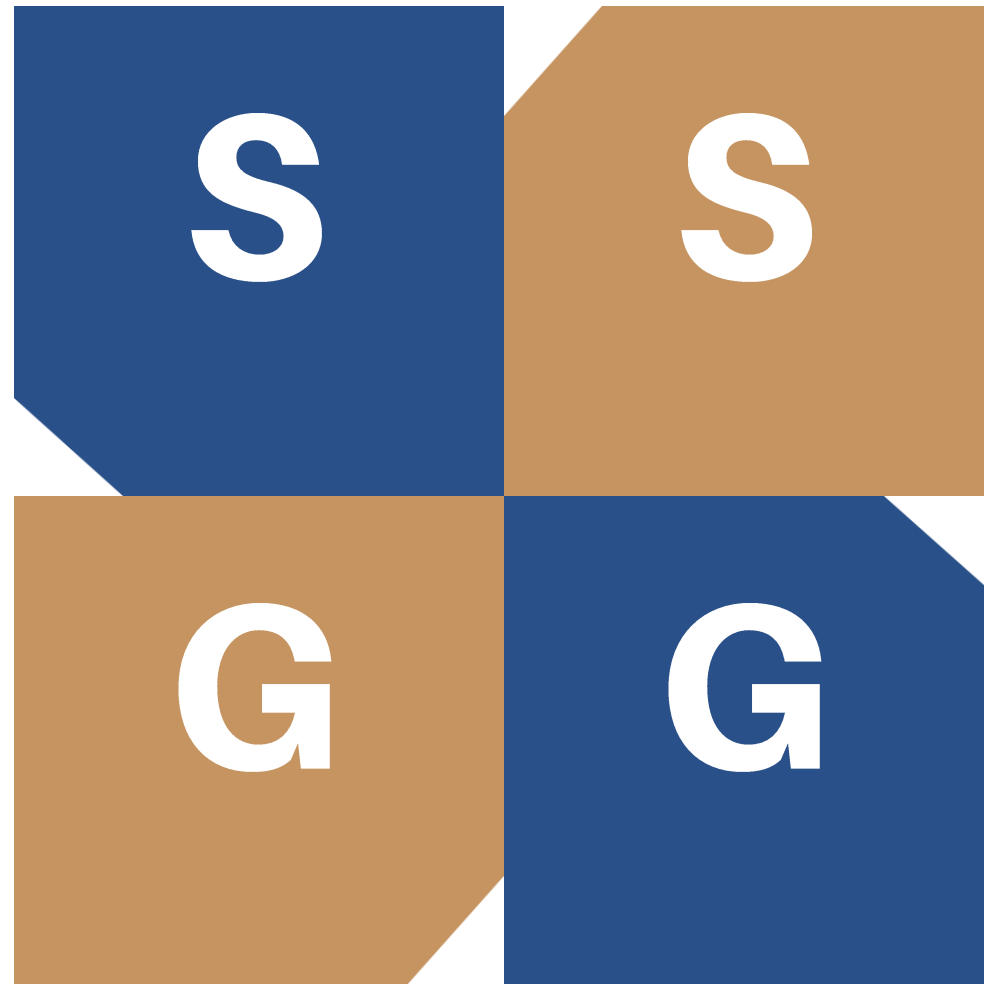
GALIMYBĖS

Sparčiai augantis ūkio subjektų skaičius tenkantis 10 tūkst. gyventojų.

Didelį kiekį Plungės rajone esančių kaimo turizmo sodybų galima paversti turistų traukos centrais.

Augantis ekologinių ūkių kiekis.

Augantis mokinių skaičius.

SILPNYBĖS

Didelė dalis pensinio amžiaus gyventojų .

Didėja socialinę riziką patiriančių šeimų bei jose augančių vaikų kiekis.

Sparčiai didėjantis nedarbo lygis.

Mažėja laisvų darbo vietų.

Mažo našumo žemė ūkio naudmenos.

GRĖSMĖS

Augantis mirtingumas bei mažėjantis gimstamumas.

Daugiau gyventojų išvyksta nei atvyksta.

Spartus Plungės rajono savivaldybės gyventojų mažėjimas.

Plungės rajonas pritraukia mažiau atvykstančiųjų nei išvyksta iš Plungės rajono.

Mažėjančios darbo vietos Plungės rajono kaimiškojoje teritorijoje suponuoja apie tai, jog teritorijoje nėra pakankamai naujų verslų.

**Plungės rajono kaimiškosios teritorijos stiprybės, silpnybės, galimybės ir grėsmės (SSGG) nustatytos Plungės rajono savivaldybės vietos veiklos grupės 2023 m. parengtoje Plungės rajono 2023-2027 metų vietos plėtros strategijoje*

PROBLEMOS*

Infrastruktūra

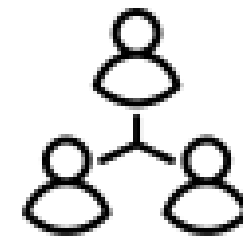
“Keliai, komunalinės paslaugos”.

Leidimai, administracinė našta

“Leidimai namų rekonstrukcijos gavimui, turiu objektą ir jau 20 mėnesių laikiu leidimo pradėti. Būtų patogu leidimus gauti 2-3 mėn. laikotarpyje”.

“Kadangi yra didelė rinkos konkurencija norime pasikabinti įmonės reklamą mieste, tačiau yra daug reikalavimų ir mokėti reikia savivaldybei”.

Kvalifikuotos darbo jėgos trūkumas

Finansavimo pritraukimas

“Galimybė gauti finansavimą”.

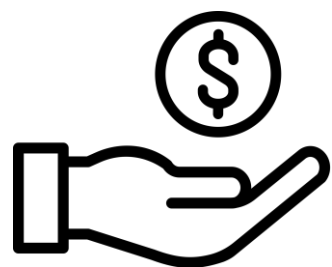
**Pagal 2023 m. Plungės rajono verslo atstovų, veiklą vykdančių kaimo vietovėje, apklausą.*

POREIKIAI*

Socialinė infrastruktūra

Grąžinti į rajoną jaunas žmones gyventi ir auginti vaikus kad socialinė infrastruktūra atitiktų šių dienų poreikius, būtų moderni ir įtrauki, daugiafunkciška ir prieinama kiekvienam.

Skatinti verslo produktyvumą

Plungės rajone gausu turistinių išteklių, kurie leidžia plėtoti įvairius verslus, taip prisitraukti daugiau turistų į rajoną.

Turizmo potencialio išnaudojimas

Bendradarbiavimo ir partnerystės ryšių užmezgimas ir plėtra tarp sektorių – paslaugų paketų (paslaugų žiedų) kūrimas.

Plėtoti NVO gebėjimus ir sąlygas perimti ir (arba) teikti viešąsias paslaugas

**Plungės rajono kaimiškiosios teritorijos poreikiai nustatyti Plungės rajono savivaldybės vietos veiklos grupės 2023 m. parengtoje Plungės rajono 2023-2027 metų vietos plėtros strategijoje.*

GALIMYBĖS*

Skatinti žiedinę ekonomiką ir trumpąsias maisto grandines;

Platelių kurortinės teritorijos statuso siekimas;

Platesnis atsinaujinančių išteklių panaudojimas/žalioji energija;

Skatinti inovatyvių/aukštesnės pridėtinės vertės darbo vietų kūrimą.

**Pagal patvirtintą Plungės rajono savivaldybės 2021-2030 m. strateginį plėtros planą.*

VIZIJA*

Išskirtinėje teritorijoje gyvenantys veiklūs bei aktyvūs asmenys, siekiantys kurti darnų rajoną, puoselėjantys krašto kultūrą, gamtą ir tradicijas, verslūs gyventojai, galintys klientams pasiūlyti kokybiškas ir tvarias paslaugas

**Plungės rajono savivaldybės kaimiškiosios teritorijos vizija iki 2030 m. numatyta Plungės rajono savivaldybės vietos veiklos grupės 2023 m. parengtoje Plungės rajono 2023-2027 metų vietos plėtros strategijoje.*

AČIŪ UŽ DĒMESI!